Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

1. august 2025*

Apellatsioonkaebus – Keskkond ja inimeste tervise kaitse – Määrus (EÜ) nr 1272/2008 – Ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine – Delegeeritud määrus (EL) 2020/217 – Titaandioksiidi (pulbrina, mis sisaldab vähemalt 1% ulatuses osakesi, mille aerodünaamiline läbimõõt on ≤ 10 µm) klassifitseerimine – Aine kantserogeenseks klassifitseerimise kriteeriumid – Teadusuuringute usaldusväärsus ja heakskiidetus – Kopsude ülekoormuse arvutamine osakestes – Teadusuuringu „otsustav“ tähtsus – Tõendite moonutamine – Õigusnormi rikkumine – Arvutusnäitajate valik – Osakeste tihedus – Teadusliku hinnangu andmine – Kohtuliku kontrolli piiride ületamine – Mõiste „olemusest tulenevad omadused“ – Lisapõhjendused

Liidetud kohtuasjades C-71/23 P ja C-82/23 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 8. ja 14. veebruaril 2023 esitatud kaks apellatsioonkaebust,

Prantsuse Vabariik, esindajad: G. Bain, J.-L. Carré ja B. Fodda, hiljem G. Bain, B. Fodda ja B. Travard ning lõpuks P. Chansou, B. Fodda ja B. Travard,

hageja kohtuasjas C-71/23 P,

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Dawes, S. Delaude, R. Lindenthal ja M. Noll-Ehlers,

hageja kohtuasjas C-82/23 P,

teised menetlusosalised:

CWS Powder Coatings GmbH, asukoht Düren (Saksamaa),

Brillux GmbH & Co. KG, asukoht Münster (Saksamaa),

Daw SE, asukoht Ober-Ramstadt (Saksamaa),

esindajad: *Rechtsanwälte* V. Lemonnier ja C. Wagner ning *advocaat* R. van der Hout,

hagejad esimeses kohtuastmes,

Billions Europe Ltd, asukoht Stockton-on-Tees (Ühendkuningriik),

* Kohtumenetluse keeled: saksa ja inglise.

Cinkarna Metalurško-kemična Industrija Celje d.d. (Cinkarna Celje d.d.), asukoht Celje (Sloveenia),

Evonik Operations GmbH, asukoht Essen (Saksamaa),

Kronos Titan GmbH, asukoht Leverkusen (Saksamaa),

Precheza a.s., asukoht Přerov (Tšehhi Vabariik),

Tayca Corp., asukoht Ōsaka (Jaapan),

Tronox Pigments (Holland) BV, asukoht Rozenburg (Madalmaad),

Venator Germany GmbH, asukoht Duisburg (Saksamaa),

esindajad: *avocats* P. Chopova-Leprêtre, T. Delille ja J.-P. Montfort, hiljem *avocats* P. Chopova-Leprêtre ja J.-P. Montfort,

hagejad ja menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Dawes, S. Delaude, R. Lindenthal ja M. Noll-Ehlers (C-71/23 P),

hageja esimeses kohtuastmes,

Taani Kuningriik,

Prantsuse Vabariik, esindajad: G. Bain, J.-L. Carré ja B. Fodda, hiljem G. Bain, B. Fodda ja B. Travard ning lõpuks P. Chansou, B. Fodda ja B. Travard (C-82/23 P),

Madalmaade Kuningriik, esindajad: M. K. Bulterman ja C. S. Schillemans,

Sloveenia Vabariik,

Rootsi Kuningriik, esindajad: H. Eklinder, F.-L. Göransson, C. Meyer-Seitz, A. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, R. Shahsavan Eriksson, H. Shev ja M. O. Simonsson,

Euroopa Parlament,

Euroopa Liidu Nõukogu,

Euroopa Kemikaaliamet (ECHA), esindajad: W. Broere, A. Hautamäki, M. Heikkilä, C. Jacquet ja J.-P. Trnka,

Sto SE & Co. KGaA, endise nimega Sto AG, asukoht Stühlingen (Saksamaa),

Ettengruber GmbH Abbruch und Tiefbau, asukoht Dachau (Saksamaa),

Ettengruber GmbH Recycling und Verwertung, asukoht Dachau,

TIGER Coatings GmbH & Co. KG, asukoht Wels (Austria),

Rembrandtin Coatings GmbH, asukoht Viin (Austria),

esindajad: *Rechtsanwälte* V. Lemonnier ja C. Wagner ning *advocaat* R. van der Hout,

Euroopa Keemiatööstuse Nõukogu – European Chemical Industry Council (CEFIC), asukoht Brüssel (Belgia), esindajad: *avocats* D. Abrahams, Z. Romata ja H. Widemann, hiljem *avocats* D. Abrahams ja Z. Romata,

Euroopa värvi-, trükivärvi- ja kunstnikuvärvide tööstuse nõukogu (CEPE), asukoht Brüssel,

British Coatings Federation Ltd (BCF), asukoht Coventry (Ühendkuningriik),

American Coatings Association, Inc. (ACA), asukoht Washington (Ameerika Ühendriigid),

esindajad: *avocats* I. Antypas ja D. Waelbroeck,

Mytilineos SA, asukoht Maroussi (Kreeka),

Delfi-Distomon Anonymos Metalleytiki Etaireia, asukoht Maroussi,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president M. L. Arastey Sahún, kohtunikud D. Gratsias (ettekandja), J. Passer, B. Smulders ja N. Fenger,

kohtujurist: T. Ćapeta,

kohtusekretär: ametnik M. Krausenböck,

arvestades kirjalikku menetlust ja 7. novembri 2024. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 6. veebruari 2025. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Prantsuse Vabariik ja Euroopa Komisjon paluvad oma apellatsioonkaebustes tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 23. novembri 2022. aasta otsuse CWS Powder Coatings jt *vs.* komisjon (T-279/20, T-283/20 ja T-288/20, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2022:725), millega Üldkohus tühistas komisjoni 4. oktoobri 2019. aasta delegeeritud määruse (EL) 2020/217, millega muudetakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist, ning parandatakse kõnealust määrust (ELT 2020, L 44, lk 1, ja parandus ELT 2021, L 214, lk 72; edaspidi „vaidlusalune määrus“) seoses titaandioksiidi – pulbrina, mis sisaldab vähemalt 1% ulatuses osakesi, mille aerodünaamiline läbimõõt on ≤ 10 µm – ühtlustatud klassifitseerimise ja märgistamisega (edaspidi „vaidlusalune klassifikatsioon ja märgistus“).

Õiguslik raamistik

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT 2008, L 353, lk 1), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrusega (EL) 2019/1243 (ELT 2019, L 198, lk 241) (edaspidi „määrus nr 1272/2008“), artikli 1 „Eesmärk ja reguleerimisala“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Käesoleva määruse eesmärk on tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase ning ainete, segude ja teatavate toodete vaba liikumine vastavalt artikli 4 lõikele 8. Selleks:

a) ühtlustatakse ainete ja segude klassifitseerimise kriteeriumid ning ohtlike ainete ja segude märgistamise ja pakendamise eeskirjad;

[…]

d) kehtestatakse VI lisa 3. osas ühenduse ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuselementidega ainete loetelu;

[…]“.

3 Määruse nr 1272/2008 artiklis 2 „Mõisted“ on sätestatud:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „ohuklass“ – füüsikalise, tervise- või keskkonnaohu laad;

2) „ohukategooria“ – kriteeriumide jaotus igas ohuklassis ohu raskusastme täpsustamiseks;

[…]“.

4 Määruse artiklis 3 „Ohtlikud ained ja segud ja nende ohuklassid“ on sätestatud:

„I lisa 2.–5. osas sätestatud füüsikaliste, tervise- või keskkonnaohtude kriteeriumidele vastav aine või segu on ohtlik ja klassifitseeritakse nimetatud lisas loetletud vastavatesse ohuklassidesse.

[…]“.

5 Selle määruse artikli 36 „Ainete klassifikatsiooni ja märgistuse ühtlustamine“ lõikes 1 on ette nähtud:

„I lisas kehtestatud järgmistele kriteeriumidele vastava aine suhtes kohaldatakse tavaliselt ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistust vastavalt artiklile 37:

[…]

c) kantserogeensus, 1A, 1B või 2. kategooria (I lisa punkt 3.6);

[…]“.

6 Sama määruse artikkel 37 „Ainete klassifikatsiooni ja märgistuse ühtlustamise menetlus“ on sõnastatud järgmiselt:

„1. Pädevad asutused võivad esitada ametile ettepanekuid ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ning vajaduse korral konkreetsete sisalduse piirväärtuste […] kehtestamiseks […].

[…]

4. [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT 2006, L 396, lk 1; parandus ELT 2007, L 136, lk 3),] artikli 76 lõike 1 punkti c kohaselt moodustatud [ECHA] riskihindamise komitee võtab lõike 1 või 2 alusel esitatud ettepaneku kohta vastu arvamuse 18 kuu jooksul alates ettepaneku saamisest, andes asjaomastele isikutele võimaluse märkusi esitada. [ECHA] edastab nimetatud arvamuse koos võimalike märkustega komisjonile.

5. Kui komisjon peab aine klassifikatsiooni ja märgistuse ühtlustamist asjakohaseks, võtab ta […] põhjendamatu viivituseta vastu delegeeritud õigusakti VI lisa muutmiseks, et lisada kõnealune aine ühes vastava klassifikatsiooni ja vastavate märgistuselementidega VI lisa 3. osa tabelisse 3.1, lisades asjakohasel juhul konkreetsed sisalduse piirväärtused […].

[…]“.

7 Määruse nr 1272/2008 I lisa „Ohtlike ainete ja segude klassifitseerimise ja märgistamise nõuded“ 1. osas, mis käsitleb klassifitseerimise ja märgistamise üldpõhimõtteid, on punkt 1.1.1 „Eksperdiarvamuse osatähtsus ja kasutamine ning tõendusmaterjali kaalukuse määramine“, mis on sõnastatud järgmiselt:

„1.1.1.1. Kui olemasoleva kindlaksmääratud teabe suhtes ei saa kriteeriumeid otse kohaldada […], kohaldatakse […] eksperthinnangul põhinevat tõendite kaalukuse määramist.

[…]

1.1.1.3. Tõendusmaterjali kaalukuse määramiseks kaalutakse kogu olemasolevat teavet ohu kindlaksmääramise kohta, näiteks sobivate *in vitro* katsete tulemused, asjakohased andmed loomade kohta, […] kogemused […] epidemioloogiliste ja kliiniliste uuringute kujul, samuti korrektselt dokumenteeritud juhtumiuuringute aruanded ja vaatlustulemused. Andmete kvaliteeti ja sidusust tuleb asjakohaselt arvesse võtta. Tuleb asjakohaselt kaaluda klassifitseeritava aine või seguga seotud aineid ja segusid käsitlevat teavet, samuti uurimistulemusi mõju avaldumise koha ja mehhanismi või mõju avaldumise viiside kohta. Nii positiivsed kui ka negatiivsed tulemused kogutakse tõendusmaterjali kaalukuse määramiseks kokku ning neid hinnatakse ühiselt.

[…]“.

8 I lisa sisaldab ka 3. osa „Terviseohud“, milles asub jaotis 3.6 „Kantserogeensus“, mis on sõnastatud järgmiselt:

„3.6.1. Mõiste

3.6.1.1. Kantserogeen – aine või segu, mis tekitab vähktõbe või suurendab selle esinemissagedust. Aineid, mis on tekitanud healoomulisi ja pahaloomulisi kasvajaid loomadega tehtud eksperimentaaluuringute käigus, loetakse ka inimeste jaoks kantserogeenseks või nende puhul eeldatakse või kahtlustatakse kantserogeensust, kui ei ole veenvaid tõendeid, et vastav kasvaja tekkimise mehhanism ei ole inimeste puhul asjakohane.

3.6.2. Ainete klassifitseerimise kriteeriumid

3.6.2.1. Kantserogeensusega seotud klassifitseerimiseks paigutatakse ained tõendusmaterjali veenvuse ja täiendavate kaalutluste (tõendusmaterjali kaalukuse hindamine) põhjal ühte kahest kategooriast. […]

Tabel 3.6.1

Kantserogeensuse ohukategooriad

Kategooriad	Kriteeriumid
1. KATEGOORIA:	Teadaolev või eeldatav kantserogeenne toime inimestele Aine klassifitseeritakse kantserogeensuse 1. kategooriasse epidemioloogiliste ja/või loomadelt saadud andmete põhjal. Ainet võib eristada lisaks veel:
1.A kategooria:	1.A kategooriasse kuuluvaks, millel on teadaolev võimalik kantserogeenne toime inimestele; klassifitseerimise aluseks on peamiselt inimestelt saadud tõendusmaterjal, või
1.B kategooria:	1.B kategooriasse kuuluvaks, millel on eeldatav kantserogeenne toime inimestele; klassifitseerimise aluseks on peamiselt loomadelt saadud tõendusmaterjal. […]
2. KATEGOORIA:	Arvatavasti avaldab inimestele kantserogeenset toimet Aine klassifitseeritakse 2. kategooriasse tõendusmaterjali põhjal, mis on saadud inimeste ja/või loomadega korraldatud uuringute käigus, kuid ei ole piisavalt veenev, et paigutada aine tõendusmaterjali veenvuse ja täiendavate kaalutluste (vt punkti 3.6.2.2) põhjal 1.A või 1.B kategooriatesse. Sellise tõendusmaterjali võib saada kas inimeste või loomadega korraldatud uuringutest saadud piiratud […] tõendusmaterjalist kantserogeensuse kohta.
[…]	

3.6.2.2. Erikaalutlused ainete klassifitseerimisel kantserogeenideks

3.6.2.2.1. Kantserogeeniks klassifitseerimine toimub usaldusväärsete ja heakskiidetud uuringutega saadud tulemuste põhjal ja seda kasutatakse ainete puhul, millel on omadus põhjustada vähki. Hindamine põhineb kõikidel olemasolevatel andmetel, retsenseeritud ja avaldatud uuringutel ja nõuetekohastel lisaandmetel.

3.6.2.2.2. Aine klassifitseerimine kantserogeeniks on protsess, mis hõlmab kahe omavahel seotud otsuse langetamist: tuleb hinnata tõendusmaterjali kaalukust ja võtta arvesse kogu muud asjakohast teavet, mille põhjal paigutatakse inimestel vähktõbe tekitava toimega aine vastavasse ohukategooriasse.

[…]

3.6.2.2.4. Täiendavad kaalutlused (osana tõendusmaterjali kaalukuse hindamisest […]). Et hinnata teatava aine võimalikku kantserogeenset toimet inimestele, tuleb lisaks kantserogeensuse tõendusmaterjali veenvuse kinnitamisele kaaluda ka muid tegureid. […]

[…]“.

Vaidluse taust

9 Vaidluse aluseks olevad asjaolud, mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 2–15, võib kokku võtta järgmiselt.

10 Titaandioksiid on anorgaaniline keemiline aine, mis koosneb hapnikust ja titaanist ning mille molekulivalem on TiO_2, seda võib leiduda looduses või see võib olla tööstuslikult toodetud. Seda kasutatakse muu hulgas valge pigmendina selle värviomaduste ja läbipaistmatuks tegevate omaduste tõttu mitmesugustes toodetes, nagu värvid, pinnakattematerjalid, lakid, plastmaterjalid, lamineeritud paber, kosmeetikatooted, sealhulgas päikesekaitsetooted, ravimid, mänguasjad või toiduained.

11 Hagejad esimeses kohtuastmes on titaandioksiidi tootjad, importijad, allkasutajad ja tarnijad.

12 Agence nationale de sécurité sanitaire de l’alimentation, de l’environnement et du travail (ANSES, Prantsusmaa) esitas 2016. aasta mais ECHA-le määruse nr 1272/2008 artikli 37 lõike 1 alusel toimiku, milles tegi ettepaneku kohaldada titaandioksiidi suhtes ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistust „1.B kategooria kantserogeen sissehingamisel“ (Carc. 1B, H350i).

13 Toimik avaldati 31. mail 2016 selle määruse artikli 37 lõike 4 järgi. Mitu puudutatud osapoolt esitas oma märkused määratud tähtaja jooksul.

14 ECHA riskihindamise komitee (RAC) võttis titaandioksiidi kohta 14. septembril 2017 vastu arvamuse, milles ta järeldas, et titaandioksiidi klassifitseerimine 2. kategooria kantserogeenseks aineks, ohu „H351 (sissehingamine)“ äramärkimisega (edaspidi „RAC arvamus“), oli põhjendatud.

15 Komisjon töötas selle arvamuse alusel välja muu hulgas titaandioksiidi ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistust käsitleva delegeeritud määruse eelnõu, mis esitati avalikuks aruteluks ajavahemikul 11. jaanuarist kuni 8. veebruarini 2019.

16 Komisjon võttis 4. oktoobril 2019 vastu vaidlusaluse määruse, millega muudetakse määrust nr 1272/2008 eelkõige vaidlusaluse klassifikatsiooni ja märgistuse osas. Vaidlusaluse määruse artikli 3 kohaselt kohaldatakse selle klassifikatsiooni ja märgistusega seotud muudatusi alates 1. oktoobrist 2021.

17 Vaidlusaluse määruse I lisas on sätestatud:

„[Määruse nr 1272/2008] II lisa 2. osa muudetakse järgmiselt:

[…]

2) lisatakse punkt 2.12:

„2.12. Titaandioksiidi sisaldavad segud

Vedelsegudel, mis sisaldavad vähemalt 1% titaandioksiidi osakesi, mille aerodünaamiline läbimõõt on kuni 10 µm, peab pakendi märgisel olema järgmine ohulause:

EUH211: „Hoiatus! Pihustamisel võivad tekkida ohtlikud sissehingatavad piisad. Pihustatud ainet või udu mitte sisse hingata.“

Tahketel segudel, mis sisaldavad vähemalt 1% titaandioksiidi, peab pakendi märgisel olema järgmine ohulause:

EUH212: „Hoiatus! Kasutamisel võib tekkida ohtlik sissehingatav tolm. Tolmu mitte sisse hingata.“

Lisaks peab sellistel vedelatel ja tahketel segudel, mis ei ole üldsusele kasutamiseks ette nähtud ega ohtlikuks klassifitseeritud ja mis on märgistatud lausega EUH211 või EUH212, olema pakendi märgisel ohulause EUH210.““

18 Vaidlusaluse määruse III lisas on sätestatud:

„[Määruse nr 1272/2008] VI lisa muudetakse järgmiselt:

1) 1. osa muudetakse järgmiselt:
   a) punktile 1.1.3.1 lisatakse järgmised märkused V ja W:

„[…]

Märkus W:

On täheldatud kõnealuse ainega seotud kantserogeensusohu suurenemist, kui sissehingatavat tolmu hingatakse sisse koguses, mis kahjustab oluliselt kopsude tavapäraseid osakestest puhastumise mehhanisme.

Käesoleva märkuse eesmärk on kirjeldada aine eriomast mürgisust, mitte olla käesoleva määruse kohase klassifitseerimise kriteeriumiks.“;
   b) punktile 1.1.3.2 lisatakse järgmine märkus 10:

„Märkus 10:

Sissehingamisel kantserogeenseks klassifitseeritakse ainult pulbrilised segud, mis sisaldavad vähemalt 1% titaandioksiidi osakestena, mille aerodünaamiline läbimõõt on ≤ 10 µm, või selliste osakeste koostisosana.“;

2) 3. osa tabelit 3 muudetakse järgmiselt:

[…]
c) lisatakse järgmised read:

Nº index	Identification chimique	Nº CE	Nº CAS	Classement		Étiquetage			Limites de concentrations spécifiques, facteurs M et ETA	Notes
				Code(s) des classes et catégories de danger	Code(s) des mentions de danger	Code(s) des pictogrammes, mentions d'avertissement	Code(s) des mentions de danger	Code(s) des mentions additionnelles de danger		
-022-006-002	dioxyde de titane; [sous la forme d'une poudre contenant 1 % ou plus de particules d'un diamètre ≤ 10 µm]	236-675-5	13463-67-7	Carc. 2	H351 (inhalation)	GHS08 Wng	H351 (inhalation)			V, W, 10

[…]“.

Hagi Üldkohtule ja vaidlustatud kohtuotsus

19 Üldkohtu kantseleisse esitatud kolme hagiavaldusega, millest esimese esitas 12. mail 2020 kohtuasjas T-279/20 CWS Powder Coatings GmbH (edaspidi „CWS“) ja teise 13. mail 2020 Billions Europe Ltd, Cinkarna Metalurško-kemična Industrija Celje d.d. (edaspidi „Cinkarna Celje d.d.“), Evonik Operations GmbH, Kronos Titan GmbH, Precheza a.s., Tayca Corp., Tronox Pigments (Holland) BV ja Venator Germany GmbH (edaspidi koos „Billions Europe jt“) kohtuasjas T-283/20 ning kolmanda 13. mail 2020 Brillux GmbH & Co. KG ja Daw SE kohtuasjas T-288/20, palusid need hagejad tühistada vaidlusaluse määruse osas, milles selles sätestati vaidlusalune klassifikatsioon ja märgistus.

20 Üldkohtu üheksanda koja presidendi 11. märtsi 2022. aasta määrusega liideti kohtuasjad T-279/20 ja T-288/20 suuliseks menetlemiseks ja menetlust lõpetava kohtulahendi tegemiseks. Need kohtuasjad ja kohtuasi T-283/20 liideti kohtuotsuse tegemiseks vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punktis 1.

21 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 20–27 leidis Üldkohus sisuliselt, et esimese kohtuastme hagejate esitatud mitmesugused kattuvad väited ja argumendid jagunevad seitsmeks etteheiteks.

22 Selle kohtuotsuse punktis 21 määratles Üldkohus seega esimese etteheite liidetud kohtuasjades T-279/20 ja T-288/20 CWSi, Brilluxi ja Daw’ esitatud teise väite, seitsmenda väite esimese ja viienda osa ning kaheksanda väite põhjal ning nendes kohtuasjades Billions Europe jt menetlusse astumise seisukohtade põhjendamiseks esitatud argumentide põhjal ning kohtuasjas T-283/20 Billions Europe jt esitatud esimese väite põhjal. Üldkohus märkis, et nimetatud etteheide seisneb selles, et menetlusosaliste sõnul tehti vaidlusaluses klassifikatsioonis ja märgistuses ilmseid hindamisvigu ning et need ei olnud kooskõlas määrusega nr 1272/2008 aine kantserogeenseks klassifitseerimiseks kehtestatud kriteeriumidega. Vaidlustatud kohtuotsuse

punktis 49 leidis Üldkohus, et esimene etteheide jaguneb kaheks osaks. Esimeses osas on väidetud, et tehti ilmselgeid hindamisvigu ja rikuti neid kriteeriume osas, mis puudutab RAC arvamuse aluseks oleva uuringu Heinrich jt (1995) (edaspidi „uuring Heinrich“) heakskiidetust ja usaldusväärsust. Teises osas on väidetud, et tehti ilmselgeid hindamisvigu ja rikuti aine kantserogeeniks klassifitseerimisel ja märgistamisel määrusega nr 1272/2008 kehtestatud kriteeriume, kuna vaidlusalune klassifikatsioon ja märgistus ei puuduta ainet, mis võib olemuslikult vähki tekitada.

23 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 50–122 analüüsis Üldkohus esimest väiteosa. Selle kohtuotsuse punktis 52 märkis ta eelkõige, et Billions Europe jt väitsid kohtuasjas T-283/20 esitatud hagiavalduses ning menetlusse astujate seisukohtades liidetud kohtuasjades T-279/20 ja T-288/20, et RAC arvamuses on tehtud viga, kuna ta analüüsis uuringu Heinrich heakskiidetust ja usaldusväärsust, ning täpsemalt oli selles uuringus sisaldunud titaandioksiidi tahkete osakeste kopsude ülekoormuse (edaspidi „kopsude ülekoormus“) puhul lähtutud hindamisel Morrow' uuringutes (1988 ja 1992) välja pakutud meetodil põhinevas hinnangus titaandioksiidi osakeste tihedusest väärtuses 4,3 g/cm^3 (edaspidi „Morrow' arvutus“), mis hagejate sõnul viis RAC väära järelduseni, et see uuring tehti kopsude lubatava ülekoormuse tingimustes.

24 Nimetatud kohtuotsuse punktides 78 ja 79 lükkas Üldkohus kõigepealt tagasi komisjoni argumendi, mille kohaselt ei põhinenud RAC arvamus üksnes uuringul Heinrich. Üldkohus leidis nimelt, et viimane „oli otsustava tähtsusega uuring, millele tugines RAC arvamus ning seega ka vaidlusalune klassifikatsioon ja märgistus“.

25 Sama kohtuotsuse punktides 81–122 analüüsis Üldkohus seejärel Billions Europe jt argumenti, millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktis 23.

26 Selles analüüsis leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 100–103, et kuna RAC ei võtnud arvesse kõiki juhtumi asjasse puutuvaid elemente, nimelt uuringus Heinrich testitud osakeste omadusi ja eelkõige asjaolu, et neil osakestel oli kalduvus moodustada aglomeraate, ning tõsiasja, et osakeste aglomeraatide tihedus oli väiksem, mille tõttu võtsid need kopsualveoolide makrofaagides rohkem ruumi, siis tegi RAC ilmselge hindamisvea, mis muutis tema tehtud järelduse ebausutavaks. Selle kohtuotsuse punktides 104–120 leidis Üldkohus sisuliselt, et komisjoni ja ECHA argumendid ei sea seda järeldust kahtluse alla.

27 Lõpuks järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 121 sellest analüüsist, et osas, milles vaidlusalune määrus põhines vaidlusalust klassifikatsiooni ja märgistust puudutaval RAC arvamusel, ning osas, milles uuring Heinrich oli selles arvamuses esitatud titaandioksiidi klassifitseerimisettepanekus otsustav, võtab RAC tehtud ilmselge hindamisviga igasuguse usaldusväärsuse tema järelduselt, mida komisjon järgis vaidlustatud määruse vastuvõtmisel ja mille kohaselt olid selle uuringu tulemused määruse nr 1272/2008 I lisa punkti 3.6.2.2.1 tähenduses piisavalt usaldusväärsed ja sobivad. Seetõttu nõustus ta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 122 toodud esimese etteheite esimese osaga.

28 Lisaks analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 124–179 „korrakohase õigusemõistmise huvides“ ja „kohtuvaidluse täielikuks lahendamiseks“ esimese etteheite teist osa.

29 Muu hulgas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 157, 158, 160 ja 161 esitatud põhjenduste alusel otsustas Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 178, et selle teise osaga tuleb nõustuda.

30 Sellest tulenevalt ja leides, et esimese kohtuastme hagejate teisi väiteid ja argumente ei ole vaja analüüsida, tühistas Üldkohus vaidlusaluse määruse osas, mis puudutab vaidlusalust klassifikatsiooni ja märgistust.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

31 Euroopa Kohtu presidendi 19. juuli 2023. aasta otsusega liideti kohtuasjad C-71/23 P ja C-82/23 P kirjalikuks ja suuliseks menetlemiseks ning kohtuotsuse tegemiseks.

Poolte nõuded kohtuasjas C-71/23 P

32 Prantsuse Vabariik, keda toetavad Madalmaade Kuningriik, Rootsi Kuningriik, komisjon ja ECHA, palub oma apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

– teha ise kohtuasjas otsus ja jätta esimese kohtuastme hagejate esitatud hagid rahuldamata või kui Euroopa Kohus leiab, et menetlusstaadium ei võimalda otsust teha, suunata asi tagasi Üldkohtusse, ja

– mõista kohtukulud välja esimese kohtuastme hagejatelt.

33 CWS, Brillux, DAW ja Sto SE & Co. KGaA, varem Sto AG (edaspidi koos „CWS jt“), paluvad Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja

– mõista kohtukulud välja Prantsuse Vabariigilt.

34 Billions Europe jt paluvad Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus tervikuna vastuvõetamatuse või põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– teise võimalusena saata kohtuasi T-283/20 tervikuna tagasi Üldkohtusse, sealhulgas selleks, et Üldkohus analüüsiks esimese kohtuastme hagejate esimeses väites esitatud argumente, mille kohta Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses otsust ei teinud;

– mõista Euroopa Kohtu menetlusega seotud kohtukulud välja Prantsuse Vabariigilt ja jätta Prantsuse Vabariigi kohtukulud esimeses kohtuastmes tema enda kanda, ning

– mõista esimese astme menetluse kohtukulud välja komisjonilt.

35 ECHA palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

– teha ise asjas otsus ja jätta hagid rahuldamata või kui Euroopa Kohus leiab, et menetlusstaadium ei võimalda otsust teha, suunata asi tagasi Üldkohtusse, ja

– mõista kohtukulud välja esimese kohtuastme hagejatelt või kui kohtuasi saadetakse tagasi Üldkohtusse, otsustada käesoleva menetlusega seotud kohtukulude kandmine edaspidi.

36 Euroopa Keemiatööstuse Nõukogu – European Chemical Industry Council (CEFIC), Euroopa värvi-, trükivärvi- ja kunstnikuvärvide tööstuse nõukogu (CEPE), British Coatings Federation Ltd (BCF) ja American Coatings Association, Inc. (ACA) (edaspidi koos „CEFIC jt“) paluvad Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata ja

– mõista nende käesoleva menetluse ja Üldkohtu menetlusega seotud kohtukulud välja Prantsuse Vabariigilt.

Poolte nõuded kohtuasjas C-82/23 P

37 Komisjon, keda toetavad Madalmaade Kuningriik, Rootsi Kuningriik ja ECHA, palub oma apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

– lükata tagasi liidetud kohtuasjades T-279/20 ja T-288/20 esitatud teine väide, seitsmenda väite esimene ja viies osa, kaheksas väide ning kohtuasjas T-283/20 esitatud esimene väide;

– saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse, et viimane vaataks läbi väited, mille kohta ta oma otsuses seisukohta ei võtnud, ja

– otsustada käesoleva menetlusega seotud kohtukulude kandmine edaspidi.

38 Billions Europe jt paluvad Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus tervikuna vastuvõetamatuse või põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– teise võimalusena saata kohtuasi T-283/20 tervikuna tagasi Üldkohtule, sealhulgas selleks, et see kohus analüüsiks esimese kohtuastme hagejate esimeses väites esitatud argumente, mille kohta Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses otsust ei teinud, ning

– mõista Euroopa Kohtu ja esimese kohtuastme menetlusega seotud kohtukulud välja komisjonilt.

39 CWS jt paluvad Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

40 ECHA palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

– lükata tagasi teine väide, seitsmenda väite esimene ja viies osa ning kaheksas väide liidetud kohtuasjades T-279/20 ja T-288/20 ning esimene väide kohtuasjas T-283/20;

– saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse, et viimane vaataks läbi väited, mille kohta ei ole otsust tehtud, ja

– otsustada kohtukulude kandmine edaspidi.

41 CEFIC jt paluvad Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata ja

– mõista nende käesoleva menetluse ja Üldkohtu menetlusega seotud kohtukulud välja komisjonilt.

Menetluse suulise osa uuendamise taotlus

42 Pärast seda, kui kohtujurist oli esitanud oma ettepaneku, palusid Billions Europe jt Euroopa Kohtu kantseleisse 14. märtsil 2025 saabunud kirjas menetluse suulise osa uuendamist Euroopa Kohtu kodukorra artikli 83 alusel.

43 Oma taotluse põhjendamiseks väidavad nad esimesena, et Euroopa Kohtul ei ole piisavalt teavet, et ta saaks käesolevates liidetud kohtuasjades otsuse teha, kuna see ettepanek põhineb valedel faktilistel alustel ja eksitavatel eeldustel, ning teisena, et ettepanek sisaldab punktis 100 RAC põhjendamiskohustuse rikkumist käsitlevat uut argumenti, mille Euroopa Kohus peaks tõstatama omal algatusel pärast seda, kui pooled on selle argumendi üle vaielnud.

44 Vastavalt kodukorra artiklile 83 võib Euroopa Kohus igal ajal, olles kohtujuristi ära kuulanud, uuendada määrusega menetluse suulist osa, eelkõige kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt teavet või kui pool on pärast suulise osa lõpetamist esitanud uue asjaolu, millel on otsustav tähtsus Euroopa Kohtu lahendile, või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumendile, mille üle huvitatud isikud ei ole vaielnud.

45 Esiteks, mis puudutab esimest põhjendust, mille Billions Europe jt oma taotluse põhjendamiseks esitasid, siis tuleb märkida, et selle eesmärk on lõppkokkuvõttes võimaldada pooltel esitada oma argumendid vastuseks kohtujuristi ettepanekule, mis nende arvates põhineb faktiliselt ebatäpsetel kaalutlustel, mis võivad Euroopa Kohut eksitada.

46 Piisab, kui meelde tuletada, et ei Euroopa Liidu Kohtu põhikirjas ega kodukorras ei ole pooltele sellist võimalust ette nähtud. ELTL artikli 252 teise lõigu kohaselt on kohtujuristi ülesanne avalikul kohtuistungil täiesti erapooletult ja sõltumatult teha põhjendatud ettepanekuid kohtuasjades, mis Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohaselt nõuavad tema osalust. See ettepanek ega selle põhjendused ei ole Euroopa Kohtule siduvad. Seetõttu ei saa asjaolu, et huvitatud pool ei nõustu selle ettepanekuga, olenemata sellest, milliseid küsimusi kohtujurist ettepanekus analüüsis, iseenesest olla põhjus, mis annaks alust menetluse suulise osa uuendamiseks (vt selle kohta 8. veebruari 2024. aasta kohtuotsus Pilatus Bank *vs.* EKP, C-750/21 P, EU:C:2024:124, punktid 27 -28 ning seal viidatud kohtupraktika).

47 Pealegi on pooled nii menetluse kirjalikus osas kui ka 7. novembri 2024. aasta kohtuistungil põhjalikult arutanud küsimusi, mille kohta Billions Europe jt soovivad saada võimalust esitada lisaargumente.

48 Teiseks, mis puudutab ettepaneku punkti 100, siis tuleb märkida, et kohtujurist esitas selles punktis oma arvamuse kohtuistungil esitatud esimese kohtuastme hagejate argumendi kohta, mille kohaselt ei olnud RAC arvamus teatavates aspektides selge. Kuigi kohtujurist märkis, et teda ei jäta see argument ükskõikseks, ei palunud ta siiski Euroopa Kohtul tõstatada omal algatusel väidet, et RAC on rikkunud oma põhjendamiskohustust, vaid leidis vastupidi, et see argument tuleb tagasi lükata, kuna see puudutab selle arvamuse põhjendust ega ole iseenesest põhjus, et järeldada sarnaselt nende pooltega, et RAC ei võtnud arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid.

49 Igal juhul leiab Euroopa Kohus, olles kohtujuristi ära kuulanud, et tal on apellatsioonkaebuste lahendamiseks kogu vajalik teave ning et kohtuasjade lahendamisel ei tule tugineda argumendile, mille üle pooled ei ole vaielnud.

50 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb menetluse suulise osa uuendamise taotlus rahuldamata jätta.

Apellatsioonkaebused

51 Kohtuasjas C-71/23 P esitatud apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitab Prantsuse Vabariik neli väidet. Esimene väide puudutab väidetavaid vigu, mille Üldkohus tegi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 78 antud hinnangus, mille kohaselt uuring Heinrich on „otsustav“ uuring, millel põhineb RAC arvamus, ning see väide jaguneb kaheks osaks. Esimese väiteosa kohaselt moonutas Üldkohus talle esitatud tõendeid ja teise väiteosa kohaselt rikkus Üldkohus õigusnormi, põhjendusel, et ta eiras määruses nr 1272/2008 sätestatud kantserogeensete ainete klassifitseerimise põhimõtteid. Teise väite kohaselt ületas Üldkohus oma kohtuliku kontrolli piire, kuna selle kohtuotsuse punktides 100–103 asendas ta RAC hinnangu enda omaga osas, mis puudutab Morrow’ arvutusega tiheduse määramist. Kolmandas väites leiab Prantsuse Vabariik, et põhjendamata on Üldkohtu kohtuotsuse punktides 157 ja 158 toodud järeldus, mille kohaselt ei ole titaandioksiidil omadust vähki põhjustada. Neljandas väites leiab Prantsuse Vabariik, et selle järeldusega on rikutud õigusnormi, kuna see põhineb mõiste „aine, millel on omadus põhjustada vähki“ vääral tõlgendusel määruse nr 1272/2008 I lisa punkti 3.6.2.2.1 tähenduses.

52 Kohtuasjas C-82/23 P esitatud apellatsioonkaebust põhjendab komisjon kolme väitega. Esimese väite kohaselt moonutas Üldkohus talle esitatud tõendeid, kui ta järeldas, et RAC ja komisjon on teinud ilmse hindamisvea seoses uuringu Heinrich usaldusväärsuse ja heakskiidetusega, ning see väide koosneb kahest osast. Esimene väiteosa puudutab Üldkohtu hinnangut, mis on Prantsuse Vabariigi esimese väite ese. Teine väiteosa puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punktis 120 esitatud järeldust, mille kohaselt Morrow’ arvutus oli „otsustav“, et toetada RAC hinnangut selle uuringu usaldusväärsuse ja heakskiidetuse kohta. Teine ja kolmas väide põhinevad sisuliselt samadel etteheidetel, millel põhineb vastavalt Prantsuse Vabariigi teine ja neljas väide.

53 Kohtuasjas C-71/23 P esitatud vastuses esitab ECHA Prantsuse Vabariigi apellatsioonkaebuse teise väite põhjendamiseks kaks täiendavat osa, milles ECHA väidab sisuliselt, et Üldkohus ületas oma pädevust, kui ta andis hinnangu, millele on viidatud apellatsioonkaebuse esimese väite esimeses osas, ja hinnangu, mida komisjon käsitleb oma apellatsioonkaebuse esimese väite teises osas kohtuasjas C-82/23 P. Lisaks esitab ECHA oma vastuses apellatsioonkaebusele väite, et

Üldkohus ületas kohtuliku kontrolli piire, kui ta võttis seisukoha uuringus Heinrich täheldatud kasvajate põhjuste kohta. Kohtuasjas C-82/23 P esitatud vastuses tugineb ECHA sisuliselt ka nendele kahele täiendavale väiteosale ja sellele uuele väitele.

Mõlemas liidetud kohtuasjas ECHA iseseisvalt esitatud väidete ja väiteosade vastuvõetavus

Poolte argumendid

54 ECHA väidab, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt võivad teised apellatsioonimenetluse pooled oma vastuses apellatsioonkaebusele tõstatada uusi õigusküsimusi.

55 CWS jt ning Billions Europe jt väidavad oma vasturepliigis, et ECHA vastus apellatsioonkaebusele on vastuvõetamatu, kuna see sisaldab lisaväiteid ja -argumente, mille ECHA on esitanud iseseisvalt, kuna nendega ei taotleta – nagu on nõutud kodukorra artiklis 174 – apellatsioonkaebuse rahuldamist või rahuldamata jätmist ning neid saab vastavalt kodukorra artiklitele 176 ja 178 esitada üksnes vastuapellatsioonkaebuses.

Euroopa Kohtu hinnang

56 Tuleb meelde tuletada, et kodukorra artikli 174 kohaselt võib vastuses apellatsioonkaebusele nõuda apellatsioonkaebuse täielikku või osalist rahuldamist või rahuldamata jätmist. Lisaks võivad pooled, kellel on õigus esitada vastus apellatsioonkaebusele, kodukorra artiklite 172 ja 176 alusel eraldi dokumendina vastusest apellatsioonkaebusele esitada vastuapellatsioonkaebuse, milles võib nimetatud kodukorra artikli 178 lõike 1 ja lõike 3 teise lause kohaselt nõuda Üldkohtu otsuse täielikku või osalist tühistamist väidete ja argumentide põhjal, mis erinevad apellatsioonkaebuses esitatutest.

57 Nendest sätetest koostoimes ilmneb, et vastuses apellatsioonkaebusele ei saa taotleda Üldkohtu otsuse tühistamist põhjustel, mis on erinevad ja sõltumatud apellatsioonkaebuses esitatust, ning neid põhjendusi saab esitada üksnes vastuapellatsioonkaebuses (3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland jt *vs.* komisjon, C-817/18 P, EU:C:2020:637, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).

58 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et nagu nähtub sõnaselgelt ECHA vastustest apellatsioonkaebusele, on teise väite kaks täiendavat osa ja uus väide, mille ECHA nendes seisukohtades esitas, millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktis 53, suunatud vaidlustatud kohtuotsuse tühistamisele põhjustel, mis on erinevad ja sõltumatud mõlemas apellatsioonkaebuses esitatust, ning seega saab Euroopa Kohus neid analüüsida üksnes võimaliku vastuapellatsioonkaebuse menetluses.

59 11. veebruari 1999. aasta kohtuotsus Antillean Rice Mills jt *vs.* komisjon (C-390/95 P, EU:C:1999:66, punktid 20–23), millele ECHA oma vastuses apellatsioonkaebusele tugineb, ei saa seda järeldust kahtluse alla seada, kuna selles kohtuotsuses tugines Euroopa Kohus oma kodukorra varasemale redaktsioonile, mille sätted võimaldasid Üldkohtu menetluse pooltel esitada apellatsioonkaebusele vastuse, mis sisaldab apellatsioonkaebuses esitamata väiteid, kuid ei näinud pooltele ette vastuapellatsioonkaebuse esitamise võimalust.

60 Sellest järeldub, et need kaks täiendavat väiteosa ja uus väide tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Kahe apellatsioonkaebuse esimesed väited, mille kohaselt on moonutatud tõendeid ja rikutud õigusnormi, põhjendusega, et Üldkohus pidas uuringut Heinrich ja Morrow' arvutust RAC arvamuse puhul „otsustavaks"

Esimeste väidete esimene osa, mille kohaselt on moonutatud tõendeid osas, milles Üldkohus leidis, et uuring Heinrich on RAC arvamuse puhul „otsustav"

– *Poolte argumendid*

61 Prantsuse Vabariik, keda toetab ECHA, väidab, et Üldkohus leidis ekslikult, et uuring Heinrich oli ainus uuring, millel RAC arvamus põhines.

62 Sellega seoses leiab Prantsuse Vabariik, et kvalifitseerides uuringu Heinrich vaidlustatud kohtuotsuse punktis 78 „otsustava tähtsusega uuringuks", otsustas Üldkohus, et RAC arvamus põhines üksnes sellel uuringul. Ta tugineb sellega seoses selle kohtuotsuse punktile 67, milles Üldkohus märkis, et tuleb analüüsida, kas uuring Heinrich üksi oli vaidlusaluse klassifikatsiooni ja märgistuse seisukohast otsustava tähtsusega, „sest vastasel juhul tuleb [esimese kohtuastme] hagejate argumendid, millega vaidlustati selle uuringu usaldusväärsus ja heakskiidetus, tulemusetuse tõttu tagasi lükata".

63 Siiski tuvastas Üldkohus ise selle kohtuotsuse punktides 74, 76 ja 77 esiteks, et RAC sõnul olid uuring Lee jt (1985) (edaspidi „uuring Lee") ja uuring Heinrich sissehingamisel esineva kantserogeensuse „võtmeuuringud", teiseks, et nende kahe uuringu hulgas oli RAC põhjendanud „peamiselt" oma ettepanekut klassifitseerida titaandioksiid uuringus Heinrich, kuna uuring Lee ei ole selle ettepaneku toetamiseks „iseenesest otsustav ega piisav", ning kolmandaks, et „lisaks nendele kahele keskse tähtsusega uuringule on RAC arvamuses mainitud muid uurimistöid, kuid seda on tehtud üksnes uuringu Heinrich tulemuste toetamiseks või täiendamiseks". Nendest asjaoludest nähtub seega, et uuring Heinrich ei olnud ainus „võtmeuuring", millele RAC tugines, ning et teised uuringud aitasid siiski kaasa RAC teaduslikule hinnangule, isegi kui RAC võttis neid arvesse üksnes täiendavalt. Prantsuse Vabariik väidab, et kui Üldkohus leidis, et uuring Heinrich oli RAC arvamuse puhul „otsustav uuring", hindas ta järelikult talle esitatud tõendeid ilmselgelt vääralt ja seega moonutas neid.

64 Komisjon, keda toetab Rootsi Kuningriik, leiab samuti, et selle hinnangu andmisel on tõendeid moonutatud, väites täpsemalt, et RAC arvamusest nähtub selgelt, et RAC määras kindlaks andmete kaalukuse ja tugines kogu teabele, mida peeti titaandioksiidi ohtude hindamisel asjakohaseks, omistamata uuringule Heinrich „otsustavat" tähtsust vastavalt määruse nr 1272/2008 I lisa punktidele 1.1.1.3 ja 3.6.2.1.

65 CWS jt ning Billions Europe jt väidavad, et Prantsuse Vabariigi ja komisjoni argumentide eesmärk on tegelikult see, et Euroopa Kohus hindaks uuesti tõendeid, ning et need argumendid on seetõttu vastuvõetamatud. Lisaks vaidlevad need pooled vastu nende argumentide põhjendatusele.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

66 Järjepidevast kohtupraktikast tuleneb, et ELTL artikli 256 lõike 1 teise lõigu ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimese lõigu kohaselt saab edasi kaevata ainult õigusküsimustes. Sellest tulenevalt on Üldkohtul ainupädevus tuvastada ja hinnata olulisi fakte ning hinnata talle esitatud tõendeid. Välja arvatud juhul, kui kohtule esitatud tõendeid on moonutatud, ei ole

nende faktide ja tõendite hindamine seega niisugune õigusküsimus, mida Euroopa Kohus apellatsiooni korras läbi vaatab (15. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Deza *vs.* komisjon, C-813/18 P, EU:C:2020:832, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

67 Niisuguse moonutamisega on tegemist juhul, kui ilma uusi tõendeid uurimata ilmneb, et olemasolevatele tõenditele antud hinnang on ilmselgelt väär. Siiski peab selline moonutamine ilmselgelt nähtuma toimikus olevatest tõenditest, ilma et oleks vaja asjaolusid ja tõendeid uuesti hinnata. Lisaks, kui apellant väidab, et Üldkohus on tõendeid moonutanud, peab ta täpselt osutama tõenditele, mida kohus on väidetavalt moonutanud, ning tooma välja Üldkohtu hindamisvead, millest see moonutamine tema arvates tulenes (15. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Deza *vs.* komisjon, C-813/18 P, EU:C:2020:832, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

68 Mis puudutab käesolevas asjas käesolevate väiteosade vastuvõetavust, millele CWS jt ning Billions Europe jt vastu vaidlevad, siis tuleb märkida, et apellandid väidavad, et arvestades RAC arvamuse osi, millele Üldkohus ise viitas, on viimase järeldus, et uuring Heinrich on „otsustava tähtsusega uuring“, millel põhineb RAC titaandioksiidi klassifitseerimise ettepanek, ilmselgelt ekslik ja kujutab endast nende tõendite moonutamist. Nende argumentide eesmärk ei ole järelikult see, et Euroopa Kohus hindaks uuesti RAC arvamust, vaid et ta kontrolliks, kas järeldus, milleni Üldkohus jõudis selle arvamusega seotud tehtud faktiliste asjaolude põhjal, ei ole ilmselgelt vastuolus nende järeldustega, ning niisugune kontroll kuulub Euroopa Kohtu pädevusse. Lisaks viitavad apellandid just nimelt selle arvamuse osadele, mida nende arvates on moonutatud, ning toovad piisavalt välja analüüsivead, mille Üldkohus väidetavalt tegi. Nende argumendid on seega vastuvõetavad.

69 Mis puudutab esiteks Prantsuse Vabariigi argumente, siis tuleb kõigepealt tõdeda, et need põhinevad vaidlustatud kohtuotsuse punkti 78 vääral tõlgendusel, mille kohaselt soovis Üldkohus tõendada, et RAC arvamus põhines ainult sellel uuringul, kui ta kvalifitseeris uuringu Heinrich punktis 78 „otsustavaks uuringuks“.

70 Nimelt, nagu nähtub sõnaselgelt nii nimetatud punktist 78 tervikuna kui ka punktidest 67–77 selles kohtuotsuses, mille punkt 78 kujutab samuti endast järeldust, tuleb uuringu Heinrich kvalifitseerimist „otsustavaks“ käsitada nii, et Üldkohus leidis seeläbi, et nimetatud uuring üksi oli otsustav RAC poolt titaandioksiidi klassifitseerimise ettepaneku jaoks, sest muudel teadusuuringutel ja tõenditel, mida RAC arvesse võttis, sealhulgas uuringul Lee, oli selles üksnes täiendav osa, kuna RAC leidis, et need üksi ei olnud selle ettepaneku toetamiseks piisavad.

71 Järelikult tuleb Prantsuse Vabariigi argumendid põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

72 Mis puudutab teiseks komisjoni argumente, siis tuleb esimesena märkida, et vastupidi sellele, mida komisjon näib väitvat, siis asjaolu, et RAC määras kindlaks andmete kaalukuse ja tugines kogu teabele, mida peeti titaandioksiidiga seotud ohtude hindamisel asjakohaseks, ei ole iseenesest vastuolus Üldkohtu järeldusega, mille kohaselt oli uuring Heinrich selle aine klassifitseerimisel „otsustav“.

73 Sellega seoses on määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 1.1.1.3 sätestatud, et „[t]õendusmaterjali kaalukuse määramiseks kaalutakse kogu olemasolevat teavet ohu kindlaksmääramise kohta“. Selles kontekstis „[kogutakse] nii positiivsed kui ka negatiivsed tulemused […] tõendusmaterjali kaalukuse määramiseks kokku ning neid hinnatakse ühiselt“. Peale selle nähtub I lisa punkti 3.6.2.1 sätetest, et nimetatud punktis sisalduvas tabelis 3.6.1 on märgitud, et aine

klassifitseerimine 2. kategooriasse – st nende ainete kategooriasse, mis arvatavasti avaldavad inimestele kantserogeenset toimet – peab põhinema tõendusmaterjalil, mis on saadud inimeste ja/või loomadega korraldatud uuringute käigus, kuid mis ei ole piisavalt veenev, et paigutada aine tõendusmaterjali veenvuse ja täiendavate kaalutluste põhjal 1.A või 1.B kategooriasse. Lõpuks tuleneb I lisa punktist 3.6.2.2.1, et kantserogeeniks, sealhulgas 2. kategooria kantserogeeniks klassifitseerimine peab toimuma usaldusväärsete ja heakskiidetud uuringutega saadud tulemuste põhjal.

74 Sellest järeldub, et niisuguse hindamise käigus ja eelkõige selle hindamisel, kas arvesse võetud uuringud on „usaldusväärsed ja heakskiidetud“, ning nende uuringutega saadud tulemuste „tõendusmaterjali kaalukuse“ hindamisel võib RAC anda mõnele neist andmetest suurema kaalu kui teistele, et järeldada, kas aine on vaja ühtselt klassifitseerida ja märgistada inimestele kantserogeenset toimet avaldavana või mitte.

75 Teisena ei väida komisjon, et faktilisi asjaolusid on moonutatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 70–77 toodud seisukohtades, millele Üldkohus tugines ja mille põhjal ta järeldas, et uuring Heinrich oli RAC arvamuse järelduste puhul „otsustav“.

76 Nii väitis RAC esiteks selle kohtuotsuse punktis 70 toodud seisukohtades, et uuringud Lee ja Heinrich, mis ainsana andsid tunnistust kasvajate arengust pärast kokkupuudet titaandioksiidiga, olid „sissehingamisel esineva kantserogeensuse võtmeuuringud“.

77 Teiseks nähtub Üldkohtu analüüsist nimetatud kohtuotsuse punktides 74 ja 75, et uuringu Lee ja uuringu Heinrich võrdlusest, mille tegi RAC, nähtub, et uuringul Lee ei pidanud olema titaandioksiidi klassifitseerimisel „otsustavat mõju“, sest ainega kokkupuutumise tingimused olid selle uuringu käigus ülemäärased, samas kui uuringu Heinrich puhul see nii ei olnud, kuivõrd RAC leidis, et viimase tulemused on „piisavalt usaldusväärsed, asjakohased ja sobivad [titaandioksiidi] kantserogeense potentsiaali hindamiseks“. Järelikult, nagu on märgitud selle kohtuotsuse punktis 76, siis nende kahe uuringu hulgas, mis RAC sõnul olid sissehingamisel esineva kantserogeensuse võtmeuuringud, leidis RAC, et uuring Heinrich prevaleerib uuringu Lee ees, kuivõrd viimati nimetatu ei ole iseenesest otsustav ega piisav, et toetada titaandioksiidi klassifitseerimisettepanekut.

78 Kolmandaks, kuigi tõendusmaterjali veenvuse kindlaksmääramise meetodiga kooskõlas ei võtnud RAC arvesse ainult sissehingamisel esineva mürgisuse uuringuid rottidel, vaid – nagu märgib komisjon, viidates just RAC arvamuse asjaomastele osadele – ka muid olemasolevaid uuringuid ja teavet, ei kinnita Üldkohus, et RAC ei oleks kõiki neid asjaolusid arvesse võtnud. Seevastu märgib Üldkohus kohtuotsuse punktis 77, et RAC arvamuses on mainitud muid uurimistöid, kuid üksnes „uuringu Heinrich tulemuste toetamiseks või täiendamiseks“.

79 Tuleb aga tõdeda, et Üldkohus ei moonutanud RAC arvamust, kui ta järeldas sellest arvamusest tervikuna, et uuring Heinrich oli selle arvamuse jaoks ja seega lõpuks titaandioksiidi ühtlustatud klassifitseerimiseks ja märgistamiseks „otsustav“, mis on selle arvamusega kooskõlas.

80 Sellest järeldub, et komisjoni argumendid ja järelikult ka esimeste väidete esimene osa tervikuna tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Kohtuasjas C-71/23 P esitatud esimese väite teine osa, mille kohaselt on rikutud õigusnormi, kuna Üldkohus eiras määruses nr 1272/2008 sätestatud kantserogeenide klassifitseerimise põhimõtteid

– *Poolte argumendid*

81 Prantsuse Vabariik, keda toetavad Rootsi Kuningriik ja ECHA, väidab, et kui Üldkohus kvalifitseeris uuringu Heinrich „otsustavaks“ uuringuks, jättis ta seetõttu kõrvale kõik muud andmed, mida RAC arvesse võttis, ning rikkus seetõttu määruse nr 1272/2008 I lisa punktides 1.1.1.3 ja 3.6.2.1 sätestatud tõendusmaterjali kaalukuse määramise põhimõtteid. Kuigi sellisel määramisel võib teatavate andmete kaal olla suurem kui teistel, tuleneb nendest sätetest, et teadusliku hinnangu aluseks saab olla just nende andmete tõlgendamine koostoimes. Pealegi ei esine mõistet „otsustava tähtsusega uuring“ tõendusmaterjali kaalukuse määramisel põhineva teadusliku hinnangu raames kasutatud uuringu kvalifitseerimisel ei kohaldatavates õigusaktides ega kohtupraktikas.

82 CWS jt ning Billions Europe jt vaidlevad vastu, et need argumendid ei ole põhjendatud.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

83 Esimesena tuleb märkida, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 72–74 ja nagu Prantsuse Vabariik ka ise tunnistab, ei ole määruse nr 1272/2008 I lisas sätestatud tõendusmaterjali kaalukuse määramise põhimõtetega vastuolus see, kui RAC-l tuleb anda mõnele neist andmetest suurem kaal kui teistele, et järeldada, kas aine on vaja ühtselt klassifitseerida ja märgistada inimestele kantserogeenset toimet avaldavana või mitte.

84 Teisena nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 70, et vastupidi sellele, mida väidab Prantsuse Vabariik, ei „lükanud“ Üldkohus uuringut Heinrich „otsustava tähtsusega uuringuks“ kvalifitseerides „tagasi“ kõiki muid andmeid, mida RAC arvesse võttis.

85 Järelikult tuleb kohtuasjas C-71/23 P esitatud esimese väite teine osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Kohtuasjas C-82/23 P esitatud esimese väite teine osa, mille kohaselt on moonutatud tõendeid, kuna Üldkohus järeldas, et Morrow’ arvutus oli „otsustav“, et põhjendada RAC hinnangut uuringu Heinrich usaldusväärsuse ja heakskiidetuse kohta

– *Poolte argumendid*

86 Komisjon, keda toetab Rootsi Kuningriik, väidab, et RAC arvamusest nähtub selgelt, et vastupidi sellele, mida Üldkohus järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 120, ei olnud Morrow’ arvutus „otsustav“, et põhjendada RAC hinnangut kopsude ülekoormuse aktsepteeritava taseme kohta uuringus Heinrich ning seega nimetatud uuringu usaldusväärsust ja heakskiidetust.

87 Sellega seoses väidab komisjon esimesena, et RAC kasutas selle arvutuse kasutamise määratlemisel „ettevaatlikku“ sõnastust, märkides, et see „võib aidata kaasa konstruktiivsele arutelule mõiste „ülekoormus“ kohta, „isegi kui see ei pruukinud olla üldaktsepteeritav lähenemine“. Teisena nähtub RAC arvamusest selgelt, et ta tugines kopsude ülekoormuse aktsepteeritava taseme hindamisel muudele asjaoludele, nagu poolväljutamisaeg kopsudest – mis

läheneb Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) asjakohases juhenddokumendis soovitatud ligikaudu üheaastasele ajavahemikule –, „suhteliselt madal“ kokkupuute tase 10 mg/m^3, titaandioksiidi osakeste masskeskmine aerodünaamiline diameeter (MMAD), mis on lähedane väärtuste vahemikule, mida on soovitatud määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 3.1.2.3.2 ja muus teadusuuringus sisalduvas kinnituses, mis anti uuringule Heinrich. Komisjoni sõnul ei olnud aga ükski RAC poolt aluseks võetud asjaoludest eraldivõetuna „otsustav“. Lõpuks leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 112 komisjoni väitel ekslikult, et komisjoni ja ECHA argumendid, milles on rõhutatud, et RAC tugines ka nendele asjaoludele, „lükatakse ümber“ viimase arvamuses.

88 CWS jt ning Billions Europe jt väidavad, et see väiteosa on vastuvõetamatu, kuna selle eesmärk on, et Euroopa Kohus vaataks tõendid uuesti läbi. Lisaks vaidlevad nad vastu selle väiteosa põhjendamiseks esitatud argumentide põhjendatusele.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

89 Mis puudutab selle väiteosa vastuvõetavust, siis tuleb märkida, et selle põhjendamiseks esitatud argumentidega püüab komisjon tõendada, et Üldkohtu hinnang, mille kohaselt oli Morrow’ arvutus „otsustav“, et põhjendada RAC arvamuses tehtud järeldusi asjaolu kohta, et uuringu Heinrich käigus mõõdetud kopsude ülekoormus oli aktsepteeritavas vahemikus, on ilmselgelt vastuolus selle arvamuse enda sõnastusega, millest nähtub selgelt, et need järeldused põhinevad ka muudel asjaoludel ja et ükski selles arvamuses esitatud asjaolu ei ole „otsustav“. Sellest järeldub, et vastupidi CWS jt ning Billions Europe jt väidetule ei ole nende argumentide eesmärk, et Euroopa Kohus hindaks uuesti RAC arvamust, vaid et ta tuvastaks, et Üldkohus on seda arvamust moonutanud. Järelikult on see väiteosa vastuvõetav.

90 Sisulistes küsimustes leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 112, et RAC arvamus lükkas ümber komisjoni ja ECHA argumendid, „et RAC viis uuringu Heinrich hindamise läbi mitte üksnes [Morrow’ arvutuse] alusel või isegi sõltumata sellest arvutusest“, ning esitas kohtuotsuse punktides 113–119 seda seisukohta toetavad põhjendused.

91 Täpsemalt tõdes Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 113, et RAC tõi välja mitu asjakohast asjaolu uuringutes Lee ja Heinrich kasutatud kokkupuutetingimuste kohta, nagu poolväljutamisaeg kopsudest ja kokkupuutetase, mida mõõdetakse aine doosi ja kontsentratsiooni alusel, ning jõudis oma arvamuse peatükis „Üldine järeldus“ järeldusele, et esimesena muutsid ülemäärase kokkupuute tingimused uuringus Lee selle uuringu tulemused klassifitseerimise jaoks kõlbmatuks, ja teisena, et uuringu Heinrich tulemused olid piisavalt usaldusväärsed, asjakohased ja sobivad titaandioksiidi kantserogeense potentsiaali hindamiseks. Lisaks mainis Üldkohus muu hulgas, et uuringu Lee kohta märkis RAC ära ülemäärase poolväljutamisaja kopsudest maksimaalsel 250 mg/m^3 kokkupuutetasemel ning uuringu Heinrich kohta suhteliselt madala 10 mg/m^3 kokkupuutetaseme.

92 Sama kohtuotsuse punktis 114 märkis Üldkohus siiski, et selle üldise järelduse tegemisel tuletas RAC meelde ka seda, et kopsude ülekoormus uuringus Lee ei olnud aktsepteeritavas vahemikus, kuivõrd see viis osakestest puhastumise mehhanismide peaaegu täieliku seiskumiseni, mis aga ei toimunud nii uuringus Heinrich, milles oli kopsude ülekoormus aktsepteeritavas vahemikus. Selle kohtuotsuse punktis 115 tuletas Üldkohus aga meelde, et RAC tegi just Morrow’ arvutuse alusel järelduse küsimuses, kas uuringutes Lee ja Heinrich mõõdetud kopsude ülekoormuse tase oli aktsepteeritav. Nimetatud kohtuotsuse punktis 116 järeldas ta sellest, et RAC ei teinud

poolväljutamisaja alusel kopsudest, titaandioksiidi annuse ega kontsentratsiooni alusel järeldust kopsude ülekoormuse taseme kohta uuringus Heinrich ega seega ka selle uuringu tulemuste heakskiidetuse kohta nende asjaolude alusel.

93 RAC arvamuse nendest osadest, millele komisjon viitab, nähtub aga selgelt, et uuringute Lee ja Heinrich võrdlemisel, mis RAC arvamuse kohaselt kujutavad endast titaandioksiidi klassifitseerimisel kantserogeensuse „võtmeuuringuid“, püüdis RAC hinnata, kas rottide kopsude ülekoormuse tase nendes kahes uuringus oli Morrow’ arvutusele tuginedes aktsepteeritav. Seega, vaatamata asjaolule, nagu väidab komisjon, et RAC kasutas ettevaatlikku sõnastust, mis viitab sellele, et selle arvutuse kasutamine võib olla vaieldav, on siiski tõsi, et nagu Üldkohus tõdes, järeldas ta üksnes selle põhjal, et kopsude ülekoormuse tase oli uuringu Heinrich puhul aktsepteeritavas vahemikus, kuid uuringu Lee puhul see nii ei olnud.

94 On tõsi, et nagu nähtub selle arvamuse osast „Üldine järeldus“, millele on viidatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 113 ja 114, ei tuginenud RAC üksnes tulemustele, milleni ta jõudis Morrow’ arvutuse abil kopsude ülekoormuse aktsepteeritava taseme kohta, et esimesena asuda seisukohale, et uuringu Lee käigus olid kokkupuutumise tingimused ülemäärased ja muudavad selle uuringu tulemused kantserogeeniks klassifitseerimise jaoks kõlbmatuks, ning teisena, et uuringu Heinrich tulemused olid usaldusväärsed, asjakohased ja kokkusobivad uuringu Gebel jt (2012) tulemustega, mis käsitles muude n-ö väikese toksilisuse astmega vähelahustuvate ainete sissehingamisel esinevat kantserogeensust rottidel.

95 RAC arvamuse sellest osast nähtub siiski selgelt, et Morrow’ arvutuse alusel aktsepteeritava kopsude ülekoormuse taseme hindamisel oli otsustav tähtsus järelduse tegemisel, et uuringu Heinrich on usaldusväärne ja heaks kiidetud, mistõttu ei hinnanud Üldkohus tõendeid ilmselgelt vääralt, kui ta pidas seda arvutust vaidlustatud kohtuotsuse punktis 120 RAC sellekohase järelduse põhjendamisel „otsustavaks“.

96 Sellest järeldub, et kohtuasjas C-82/23 P esitatud esimese väite teine osa tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

97 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb kahe apellatsioonkaebuse esimene väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Apellatsioonkaebuste teine väide, et Üldkohus ületas kohtuliku kontrolli piire, kuna ta asendas RAC hinnangu enda omaga osas, mis puudutab Morrow’ arvutusega osakeste tiheduse määramist

– Poolte argumendid

98 Prantsuse Vabariik ja komisjon märgivad oma teises väites, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 100, 102 ja 103 õigusnormi, kui ta asendas RAC ja komisjoni hinnangu enda omaga ning ületas seega kohtuliku kontrolli piire.

99 Nimelt leiavad apellandid, et Üldkohus sekkus RAC ja komisjoni kaalutlusõigusesse, kui ta tuvastas, et Morrow’ arvutuse kasutamisel oleks RAC pidanud lähtuma titaandioksiidi osakeste tihedusest, mis on väiksem kui tema kasutatud 4,3 g/cm^3, ning et selle arvutuse tegemisel oleks ta pidanud pigem lähtuma titaandioksiidi nanomeetriliste osakeste aglomeraatide tihedusest.

100 Nende väidete põhjendamiseks väidavad apellandid esiteks, et vastupidi sellele, mida Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 100, analüüsis RAC osakeste tiheduse määramiseks vajalikke asjaolusid, eelkõige asjaolu, et titaandioksiidi osakesed kalduvad oma nanomeetrilise suuruse tõttu moodustama aglomeraate.

101 Teiseks väidavad nad, et RAC võis oma teaduslikest eksperditeadmistest lähtuvalt õiguspäraselt pidada sobivaks võtta aluseks osakeste standardset tihedusväärtust 4,3 g/cm^3.

102 Prantsuse Vabariigi sõnul võis RAC seega arvesse võtta osakeste kokkutõmbumise nähtust kopsudes. Lisaks ei saa eeldada, et osakeste aglomeraatide tihedus oli 1,6 g/cm^3. Komisjon kinnitab, et uuringus Heinrich ei olnud märgitud testitud titaandioksiidi osakeste tihedust, aglomeraati ega osakeste kokkutõmbumist.

103 Kolmandaks kinnitavad hagejad, et kui Üldkohus järeldas, et on tehtud ilmne hindamisviga põhjusel, mis tuleneb eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 100 ja 102, et RAC võttis aluseks tiheduse, mis vastab titaandioksiidi osakestele, mitte nende osakeste aglomeraatidele, võttis Üldkohus seisukoha teaduslike järelduste kohta – millele RAC jõudis tema käsutuses olevate tõendite alusel –, mis ei kuulu tema pädevusse.

104 Apellatsioonkaebuste teise väite põhjendamiseks rõhutavad Rootsi Kuningriik ja ECHA, et tahkete osakeste aglomeraat, eelkõige kopsudes, on eriti keeruline teadusküsimus, mis ei kuulu Üldkohtu pädevusse.

105 CWS jt ning Billions Europe jt vaidlevad vastu apellantide ning Rootsi Kuningriigi ja ECHA argumentide põhjendatusele.

– Euroopa Kohtu hinnang

106 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et kuna Euroopa Liidu ametivõimudel on nende võetavate meetmete olemuse ja ulatuse kindlaksmääramisel lai kaalutlusõigus, eeskätt äärmiselt keeruliste teaduslike ja tehniliste faktiliste asjaolude hindamisel, peab liidu kohtu kontroll piirduma hinnanguga sellele, kas esineb ilmne kaalutlusviga või võimu kuritarvitamine või kas ametivõimud on oma kaalutlusõigust ilmselgelt ületanud. Nimetatud kontekstis ei saa liidu kohus asendada hinnangut, mille on teaduslike ja tehniliste asjaolude kohta andnud institutsioon, kellele üksinda on EÜ asutamislepinguga see ülesanne pandud, oma vastava hinnanguga (vt selle kohta 21. juuli 2011. aasta kohtuotsus Nickel Institute, C-14/10, EU:C:2011:503, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 9. novembri 2023. aasta kohtuotsus Chemours Netherlands *vs.* ECHA, C-293/22 P, EU:C:2023:847, punkt 134 ja seal viidatud kohtupraktika).

107 Euroopa Kohus on selles kontekstis konkreetselt leidnud, et liidu ametiasutuste ulatuslik kaalutlusõigus, mille kasutamise üle tehtav kohtulik kontroll on sellest tulenevalt piiratud, ei hõlma ainult võetavate meetmete olemust ja ulatust, vaid teataval määral ka alusandmete tuvastamist. Selline kohtulik kontroll nõuab vaatamata selle piiratusele sellegipoolest, et liidu ametiasutused kui asjaomase akti koostajad suudaksid liidu kohtus tõendada, et akt võeti vastu nende kaalutlusõigust tegelikult teostades; see eeldab kõigi selle olukorra seisukohast asjakohaste elementide ja asjaolude arvesse võtmist, mida aktiga taheti reguleerida (9. novembri 2023. aasta kohtuotsus Chemours Netherlands *vs.* ECHA, C-293/22 P, ei avaldata, EU:C:2023:847, punkt 135 ja seal viidatud kohtupraktika).

108 Käesolevas asjas nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et Billions Europe jt väitsid Üldkohtus, et RAC ja komisjon on teinud ilmse hindamisvea, kuna Morrow' arvutuse kohaldamisel uuringutele Lee ja Heinrich, kusjuures arvutus tehti nende uuringute usaldusväärsuse ja heakskiidetuse hindamiseks, võttis RAC aluseks titaandioksiidi osakeste tiheduse 4,3 g/cm^3, kuigi ta oleks pidanud arvesse võtma P25-tüüpi titaandioksiidi nanomeetriliste osakeste aglomeraatide tihedust, mis nendes osades nimetatud teadusuuringute kohaselt oli 1,6 g/cm^3.

109 Vastuseks väitsid komisjon ja ECHA, et RAC ei võtnud õigesti arvesse mitte titaandioksiidi nanomeetriliste osakeste aglomeraatide tihedust, vaid selle aine osakeste tihedust, kuna uuringus Heinrich ei olnud märgitud ei testitud osakeste tihedust ega nende osakeste aglomeraatide ega kokkutõmbumise ulatust ning neil asjaoludel oli RAC-l asjakohane võtta arvesse titaandioksiidi osakeste tiheduse standardväärtust, st võrdlusväärtust, mille teadusringkonnad on selle tiheduse puhul aluseks võtnud.

110 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 97 märkis Üldkohus, et „sõltumata sellest, milline on tiheduse täpne väärtus, mida RAC pidi [Morrow' arvutusel] arvesse võtma – igal juhul küsimus, mida Üldkohus ei [pidanud] analüüsima –, tekita[sid] [esimese kohtuastme] hagejate argumendid eelkõige küsimuse, kas RAC [oli] teinud ilmselge hindamisvea arvesse võetud tiheduse puhul".

111 Selles kontekstis leidis Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 100, et on „küll tõsi[…], et uuring Heinrich ei andnud teavet testitud titaandioksiidi osakeste aglomeraadi moodustumise ega kokkutõmbumise tiheduse ega ulatuse kohta", sellegipoolest, „lähtudes tiheduse väärtusest, mis vastab osakeste tihedusele 4,3 g/cm^3 ja seega tihedusele, mis on alati suurem kui titaandioksiidi nanomeetriliste osakeste aglomeraatide tihedus […], ei võtnud RAC arvesse kõiki juhtumi asjasse puutuvaid elemente". Need asjaolud olid Üldkohtu hinnangul „uuringus Heinrich testitud osakeste omadused, eelkõige nende nanomeetriline suurus ja P25-tüüpi kuulumine, asjaolu, et neil osakestel oli kalduvus moodustada aglomeraate, ning tõsiasi, et osakeste aglomeraatide tihedus oli väiksem kui osakeste tihedus ning et selle tõttu võtsid osakeste aglomeraadid kopsualveoolide makrofaagides rohkem ruumi".

112 Nimetatud kohtuotsuse punktis 103 järeldas Üldkohus sellest, et „[RAC] ei võtnud arvesse kõiki olulisi asjaolusid kopsude ülekoormuse arvutamiseks uuringus Heinrich [Morrow' arvutuse] teel", kuna ta ei võtnud arvesse sama kohtuotsuse punktis 100 nimetatud asjaolusid ja et „[ta] tegi seega ilmselge hindamisvea". Üldkohus täpsustas samas punktis, et „[RAC] viga võt[tis] igasuguse usutavuse nimetatud arvutuse tulemuste kohaldamiselt [uuringu Heinrich] suhtes ja seega on RAC järeldustes, mille kohaselt kopsude ülekoormus selles uuringus oli aktsepteeritav ning uuringu tulemused olid piisavalt usaldusväärsed, asjakohased ja sobivad titaandioksiidi võimaliku kantserogeense potentsiaali hindamiseks […], samuti tehtud ilmselge hindamisviga".

113 Seega nähtub Üldkohtu kaalutlustest, mida on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktides 110–112, et nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 95 sisuliselt märkis, leidis Üldkohus, et RAC võttis ekslikult Morrow' arvutamisel arvesse titaandioksiidi osakeste tiheduse standardväärtust ning et käesoleva juhtumi asjaoludel oleks tulnud kasutada väiksemat tihedusväärtust, mis vastab nanomeetriliste osakeste aglomeraatide tiheduse väärtusele.

114 Seda hinnangut andes ei piirdunud Üldkohus aga kontrollimisega, kas RAC võttis nõuetekohaselt arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid, mida ta olemasolevate teaduslike teadmiste põhjal pidi arvesse võtma, eelkõige – nagu RAC ise oma arvamuses tõdes –, et sellised „P25-tüüpi“ nanomeetrilised osakesed, nagu täheldati uuringus Heinrich, kalduvad moodustama aglomeraate, mille tihedus on väiksem kui osakestel endil.

115 Kuigi Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 100, et nagu komisjon ja ECHA Üldkohtus väitsid, ei ole uuringus Heinrich esitatud teavet ei osakeste aglomeraadi moodustumise ega kokkutõmbumise ulatuse kohta – millele Billions Europe jt vastu ei vaielnud –, leidis Üldkohus, et igal juhul ei olnud sobiv RAC poolt aluseks võetud väärtus, mis vastab titaandioksiidi osakeste tiheduse standardväärtusele, kuna see väärtus „oli alati suurem“ aglomeraatide tiheduse väärtusest.

116 Ent kontekstis, kus – nagu nähtub Üldkohtu enda järeldustest – puuduvad kättesaadavad andmed, mis võimaldaksid usaldusväärselt kindlaks teha, milline tihedus tuleb aluseks võtta Morrow' arvutuse kasutamiseks uuringus Heinrich, ei olnud Üldkohtu ülesanne ise lahendada küsimust, kas RAC poolt aluseks võetud titaandioksiidi osakeste tiheduse väärtus on nende tahkete osakeste aglomeraatide nähtuse seisukohast sobiv, mis nõuaks teaduslikku hindamist, ja lõpuks asendada pädevate asutuste sellekohased järeldused omaenda järeldustega.

117 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on asi siiski nii, et kui Üldkohtu otsuse põhjendustest ilmneb liidu õiguse rikkumine, kuid kohtuotsuse resolutsioon on muude õiguslike põhjendustega põhjendatud, siis ei saa selline rikkumine kaasa tuua kohtuotsuse tühistamist ja selle põhjendused tuleb asendada (23. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Deza *vs*. ECHA, C-419/17 P, EU:C:2019:52, punkt 87 ja seal viidatud kohtupraktika).

118 Nagu on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktis 107, siis isegi kui liidu ametiasutustel on kaalutlusõigus, mis on teataval määral kohaldatav ka nende andmete tuvastamisele, mis peavad olema nende pädevusse kuuluva akti vastuvõtmise aluseks, eeldab liidu kohtu kontroll selle akti üle siiski seda, et need ametiasutused suudaksid tõendada, et kõnealune akt on vastu võetud selle kaalutlusõigust tegelikult teostades, ja eelkõige seda, et nad on võtnud arvesse kõiki selle olukorra seisukohast asjakohaseid elemente ja asjaolusid, mida aktiga taheti reguleerida.

119 Käesoleval juhul piisab, kui märkida, et nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 98 rõhutas, märkis RAC oma arvamuses, et sellised nanomeetrilise suurusega algosakesed, nagu on uuringu Heinrich hindamisel kasutatud titaandioksiidi osakesed, kalduvad moodustama aglomeraate. Siiski, nagu on rõhutatud samas punktis 98, tuli RAC-l see järeldus teha üksnes „seoses aerosoolidega, st õhus lahustuvate tahkete osakestega“ ja viitamata võimalikule seosele tihedusega, mida tuleb Morrow' arvutuse kohaldamisel arvesse võtta.

120 Apellandid ja teised oma seisukohta toetavad pooled ei vaidle aga vastu sellele, et – nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 101 sisuliselt rõhutas – see titaandioksiidi osakeste aglomeraatide nähtus võis mõjutada nende osakeste tiheduse väärtuse hindamist ja seega Morrow' arvutuse kasutamist asjaomaste uuringute puhul, kuna see väärtus oli üks selle arvutuse näitajatest. RAC oli seega kohustatud seda näitajat arvutamisel arvesse võtma.

121 Kuigi Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 99, et pooled jagavad seisukohta, et titaandioksiidi nanomeetriliste osakeste aglomeraatide tihedus on algosakeste omast väiksem, nähtub selle kohtuotsuse põhjendustest siiski, et RAC arvamus ei sisaldanud ühtegi asjaolu, mis

oleks võimaldanud Üldkohtul järeldada, et RAC teostas tegelikult oma kaalutlusõigust ja võttis seda aglomeraatide nähtust nõuetekohaselt arvesse, et otsustada, et vaatamata tiheduse erinevusele tuleb aluseks võtta väärtus, mis vastab titaandioksiidi algosakeste standardväärtusele.

122 Lisaks nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et vaatamata liidu pädevate asutuste ulatuslikule kaalutlusõigusele on liidu kohus pädev kontrollima, ega nad ei jätnud tähelepanuta usaldusväärse uuringu asjakohaseid elemente, mille arvesse võtmine oleks muutnud nende käsutuses olevate tõendite igakülgset hinnangut nii, et nende asutuste tehtud lõplik otsus, mis sisaldub vaidlustatud otsuses, ei oleks olnud usutav (vt selle kohta 9. märtsi 2023. aasta kohtuotsus PlasticsEurope *vs.* ECHA, C-119/21 P, EU:C:2023:180, punkt 52).

123 Järelikult ei saanud aglomeraatide nähtuse ja titaandioksiidi osakeste tiheduse puhul esinenud ebakindlus uuringu Heinrich hindamisel, millele viitasid komisjon ja ECHA, vabastada RAC-d kohustusest hinnata seda nähtust ja selle võimalikku toimet osakeste tihedusele, mida tuleb selle uuringu puhul Morrow' arvutuse kasutamisel arvesse võtta, tuginedes kõige usaldusväärsematele ja uuematele teadusuuringutele, et tagada lõpuks valitud tihedusväärtuse valiku sobivus. See ebakindlus ei saanud ka takistada kontrollida Üldkohtul, kellele esitati kaebus selle teadusuuringutel põhineva valiku vaidlustamiseks, kas RAC on selle kohustuse täitnud.

124 Mis puudutab komisjoni ja ECHA argumenti, et sooviti lihtsustada uuringute Lee ja Heinrich võrdlemist ning vältida sellesse võrdlusesse ebakindluse elemendi lisamist, siis ei selgitanud need pooled ei Üldkohtus ega Euroopa Kohtus, kuidas titaandioksiidi osakeste standardtihedusest erineva tiheduse valimine võib seada ohtu nende kahe uuringu vahelise võrdluse usaldusväärsuse, ja seda ka juhul, kui aluseks võetud tihedus langeb paremini kokku uuringust Heinrich saadud andmetega.

125 Eeltoodud põhjendustest tuleneb, et vaatamata asjaolule, et Üldkohus leidis ekslikult, et käesoleval juhul oli tema ülesanne hinnata, kas RAC poolt Morrow' arvutuse kohaldamisel aluseks võetud titaandioksiidi osakeste tiheduse standardväärtuse valik oli sobiv, ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta otsustas, et RAC jättis uuringu Heinrich hindamisel selle arvutuse abil arvesse võtmata kõik asjakohased asjaolud kopsude ülekoormuse arvutamiseks.

126 Kõiki neid kaalutlusi arvestades tuleb apellatsioonkaebuste teine väide tagasi lükata.

Kolmas ja neljas väide kohtuasjas C-71/23 P ning kolmas väide kohtuasjas C-82/23 P põhjendamatuse ja selle kohta, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kuna ta järeldas, et titaandioksiid ei ole „aine, millel on omadus põhjustada vähki" määruse nr 1272/2008 I lisa punkti 3.6.2.2.1 tähenduses

– *Poolte argumendid*

127 Kolmandas väites leiab Prantsuse Vabariik, et vaidlustatud kohtuotsuse punktid 157 ja 158 on põhjendamata. Sellega seoses märgib Prantsuse Vabariik, et kuigi Üldkohus tõdes selle kohtuotsuse punktis 158, et „üks täheldatud toksilisuse keskseid elemente" on sissehingatavate osakeste kogus, tugines ta üksnes sellele asjaolule, et järeldada, et titaandioksiidi osakeste kantserogeenne toime ei tulene selle aine omadusest põhjustada vähki. Sellisele järeldusele jõudmiseks oleks Üldkohus pidanud tingimata analüüsima kõiki „täheldatud toksilisuse keskseid elemente", mitte ainult ühte neist.

128 Prantsuse Vabariik oma neljandas väites ja komisjon oma kolmandas väites, keda toetavad Rootsi Kuningriik ja ECHA, leiavad, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kuna ta tõlgendas vääralt mõistet aine „omadus“ määruse nr 1272/2008 ülesehitusest ja eesmärkidest lähtudes.

129 Prantsuse Vabariik väidab esimesena, et Üldkohtu arutluskäik, eelkõige selle kohtuotsuse punkt 158, põhineb eeldusel, et ainet, mille kantserogeensus ilmneb teatava koguse sissehingatud osakeste korral, ei saa pidada aineks, millel on omadus põhjustada vähki. See eeldus on ühtaegu kunstlik ja ekslik. Teisena ei ole see arutluskäik kooskõlas määruse nr 1272/2008 põhjenduses 1 ja artikli 1 lõikes 1 sätestatud eesmärgiga tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase. Lõpuks põhineb vaidlustatud kohtuotsuse punkt 141 21. juuli 2011. aasta kohtuotsuse Nickel Institute (C-14/10, EU:C:2011:503) vääral tõlgendusel.

130 Kolmanda väite esimeses osas väidab komisjon, et tõlgendus, mille Üldkohus andis mõistele „omadus“ vaidlustatud kohtuotsuse punktides 135–142, ei võta piisavalt arvesse määruse nr 1272/2008 konteksti ja eesmärki ning rikub ettevaatuspõhimõtet. Seda kontekstipõhist ja teleoloogilist tõlgendust arvestades tuleb asuda seisukohale, et aine keemiline koostis ei ole tingimata piisav, et teha kindlaks selle omadus, mis võib kaasa tuua aine klassifitseerimise ohtlikuks aineks. Eelkõige võib konkreetsel kujul või füüsilisel olekul, milles asjaomast ainet turule viiakse, iseenesest olla sellised omadused, mis nõuavad sellist klassifitseerimist, et tagada kasutajate täielik kaitse. Komisjoni sõnul on see nii käesoleval juhul, arvestades titaandioksiidi kinnijäämist ja vähest lahustuvust. Lisaks väidab komisjon, et asjaolu, et aine ühtlustatud klassifikatsioonis ja märgistuses ei ole arvesse võetud kantserogeenseid tagajärgi, piirab selle alusel teabe esitamist ja kasutajate suutlikkust võtta asjakohaseid ettevaatusabinõusid ning takistab muude riskihindamisel põhinevate õigusaktide kohaldamist.

131 Peale selle vaidleb komisjon vastu sellele, et asjakohane on see, et Üldkohus eristas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 166 iseklassifitseerimise puhul kohaldatavaid määruse nr 1272/2008 sätteid ning ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse puhul kohaldatavaid sätteid.

132 Kolmanda väite teises osas väidab komisjon, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 157–160 õigusnormi, kui ta ajas sissehingatud osakeste hulga ja titaandioksiidi osakeste kantserogeensuse avaldumise asjakohasuse segi mõistega „omadused“, mis käesoleval juhul viitab asjaomase aine vormile ja kinnijäämisele ning vähesele lahustuvusele. Üldkohus jättis seega arvesse võtmata määruse nr 1272/2008 I lisa punkti 3.6.1.1.

133 CWS jt ning Billions Europe jt vaidlevad vastu nende argumentide põhjendatusele.

– Euroopa Kohtu hinnang

134 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa Üldkohtu otsuse ülemääraste põhjenduste kohta esitatud etteheited tuua kaasa kohtuotsuse tühistamist ja on seega kasutud (10. novembri 2022. aasta kohtuotsus Laboratoire Pareva *vs.* komisjon, C-702/21 P, EU:C:2022:870, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).

135 Käesolevas asjas tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 122 nõustus Üldkohus esimese etteheite esimese osaga, mille kohaselt on uuringu Heinrich heakskiidetuse ja usaldusväärsuse puhul tehtud ilmseid hindamisvigu. Nimetatud kohtuotsuse punktis 123 märkis Üldkohus siiski, et „korrakohase õigusemõistmise huvides“ tuleb jätkata hagi läbivaatamist ja

teha otsus esimese etteheite teise osa kohta – mille kohaselt vaidlusalust klassifikatsiooni ja märgistust ei antud ainele, mis võib olemuslikult vähki tekitada –, „et kohtuvaidlus täielikult lahendada“.

136 Sellest järeldub, et kolmas ja neljas väide kohtuasjas C-71/23 P ning kolmas väide kohtuasjas C-82/23 P, mis puudutavad kaalutlusi, millele Üldkohus tugines teise väiteosa analüüsimisel, on suunatud vaidlustatud kohtuotsuse ülemääraste põhjenduste vastu ning tuleb seega tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

137 Kõigest eeltoodust tuleneb, et mõlemad apellatsioonkaebused tuleb jätta rahuldamata.

Kohtukulud

138 Kodukorra artikli 184 lõikes 2 on ette nähtud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse.

139 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste lahendamisel, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

140 Kuna käesoleval juhul on CWS jt ning Billions Europe jt nõudnud kohtukulude hüvitamist Prantsuse Vabariigilt ja komisjonilt ning viimati nimetatud on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb nende kohtukulud jätta nende endi kanda ja mõista neilt välja CWS jt ning Billions Europe jt kohtukulud vastavalt kohtuasjades C-71/23 P ja C-82/23 P.

141 Kodukorra artikli 184 lõike 4 alusel võib Euroopa Kohus jätta esimeses astmes menetlusse astuja, kes osaleb apellatsioonimenetluses, kohtukulud tema enda kanda.

142 Käesolevas asjas tuleb otsustada, et Madalmaade Kuningriigi, Rootsi Kuningriigi, ECHA ning CEFIC jt kohtukulud jäävad nende endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebused rahuldamata.**

2. **Jätta Prantsuse Vabariigi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja CWS Powder Coatings GmbH, Brillux GmbH & Co. KG, Daw SE, Billions Europe Ltd, Cinkarna Metalurško-kemična Industrija Celje d.d. (Cinkarna Celje d.d.), Evonik Operations GmbH, Kronos Titan GmbH, Precheza a.s-i, Tayca Corp-i, Tronox Pigments (Holland) BV, Venator Germany GmbH ja Sto SE & Co. KGaA kohtukulud kohtuasjas C-71/23 P.**

3. **Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja CWS Powder Coatings GmbH, Brillux GmbH & Co. KG, Daw SE, Billions Europe Ltd, Cinkarna Metalurško-kemična Industrija Celje d.d. (Cinkarna Celje d.d.), Evonik Operations GmbH, Kronos Titan GmbH, Precheza a.s-i, Tayca Corp-i, Tronox Pigments (Holland) BV, Venator Germany GmbH ja Sto SE & Co. KGaA kohtukulud kohtuasjas C-82/23 P.**

4. **Jätta Madalmaade Kuningriigi, Rootsi Kuningriigi, Euroopa Kemikaaliameti (ECHA), Euroopa Keemiatööstuse Nõukogu – European Chemical Industry Councili (CEFIC), Euroopa värvi-, trükivärvi- ja kunstnikuvärvide tööstuse nõukogu (CEPE), British Coatings Federation Ltd (BCF) ja American Coatings Association, Inc. (ACA) kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad